

IL-BORD TAL-MATRIKOLA U TAČ-ĊERTIFIKAT TAL-EDUKAZZJONI SEKONDARJA
L-UNIVERSITÀ TA' MALTA, L-IMSIDA

L-EŻAMI TAČ-ĊERTIFIKAT TAL-MATRIKOLA
LIVELL INTERMEDJU
MEJJU 2012

SUĠĠETT:	IL-MALTI
KARTA:	L-ORAL
DATA:	23 ta' Marzu 2012

Nota għall-Eżaminaturi

L-oral għandu jieħu forma ta' diskussjoni ta' **madwar għaxar minuti** bejn l-eżaminatur jew l-eżaminatriċi u l-kandidat/a li jinkludi minuta biex l-istudenti jaħsbu fuq it-tema.

Il-kandidati jingħataw tliet temi għad-diskussjoni u jagħzlu waħda minnhom quddiem l-eżaminatur jew l-eżaminatriċi biex jitekellmu dwarha. Id-diskussjoni għandha turi l-ħila tal-kandidati fil-komunikazzjoni u fl-użu ta' Malti tajjeb. F'każ li l-kandidati ma jkunux jafu x'se jaqdbu jgħidu, l-eżaminaturi għandhom jgħinuhom jesprimu ruħhom fil-firxa tal-argumenti billi jistaqsuhom xi mistoqsijiet intelligenti biex ihegġgħom ikomplu jiddiskutu s-suġġett. F'dan il-proċess l-eżaminaturi għandhom joqogħdu attenti li ma jispiċċawx jitekellmu huma biss.

Bħala għajjnuna, ma' kull tema qegħdin jingħataw xi punti għad-diskussjoni. Dawn huma maħsubin bħala gwida għall-eżaminaturi biss u għalhekk l-eżaminaturi jistgħu jvarjaw kemm iridu billi jżidu u jnaqqsu kemm jogħġobhom, u jibdew minn fejn iridu.

Il-marka tal-oral hija 10% tal-marka globali.

L-eżaminaturi għandhom jibbażaw il-marka tagħhom fuq:

a. **L-Iżvilupp tal-Ħsieb u r-Relevanza Tematika** (4 marki)

- l-irbit bejn idea u oħra
- il-logika tal-ħsiebijiet
- relevanza ta' kull opinjoni b'rabta mat-tema/suġġett

b. **L-Espressjoni** (6 marki)

- l-użu ta' Malti idjomatiku
- l-użu ta' vokabularju wiesa'
- ċarezza f'li jingħad mingħajr interferenza

It-tliet karti b'tema fuq kull waħda jittqiegħdu wiċċhom 'l isfel u l-istudenti jagħzlu karta waħda. Kull darba titbiddel il-pożizzjoni tal-karti.

GHALL-EŻAMINATURI BISS

Il-Ktieb Elettroniku u l-Qari minn fuq il-Kompjuter

- Esperjenza differenti ta' qari?
- Iggorr librerija miegħek.
- Għandek aċċess għall-internet bil-*wifi*.
- Il-vantaġġ tan-nuqqas ta' piż.
- Tiffranka l-ispazju u l-karti.
- L-iżvantaġġ li jekk titilfu titef kollox, u spiża kbira.
- Mhux kull ktieb jiġi f' format elettroniku.
- L-iżvantaġġ li tintilef l-esperjenza fiżika u sensorja tal-ktieb.
- Il-ħafna kotba fuq il-qarrej elettroniku bħall-*Kindle* jistgħu jtellfuk milli tikkonċentra fuq ktieb wiehed.

Klieb fl-Aħbarijiet

- Il-ġrajjet li sehew dan l-aħhar, mohqrija tal-ktieb.
- Il-mohqrija ta' annimali oħrajn.
- L-attitudni tagħna lejn il-ktieb turi l-attitudni tagħna lejn bnedmin oħrajn?
- L-imħabba għall-ktieb – il-kelb habib tal-bnedmin.
- Klieb tat-triq.
- Il-kwalitajiet tal-ktieb.
- Tipi ta' relazzjonijiet mal-bnedmin: kelb tal-għassa, tal-għomja, tal-pulizija.
- Min hu l-aktar perikoluż? L-annimal annimal, jew il-bniedem annimal?
- Klieb perikolużi – bnedmin perikolużi.
- Is-soċjetà tagħmlek kelb?

Ir-Rivoluzzjonijiet fil-Pajjiżi Gharab

- It-Tuneżija, l-Egittu, il-Bahrejn, il-Jemen, il-Libja, is-Sirja.
- Għaliex qed isiru dawn ir-rivoluzzjonijiet paċifiċi?
- It-tkeċċija tad-dittaturi u sistemi ingusti u korrotti.
- Min qed imexxi dawn ir-rivoluzzjonijiet? In-nies komuni...
- Is-sehem indaq tan-nisa u l-irġiel.
- L-użu tal-internet u speċjalment is-siti soċjali bħal *Facebook* u *Twitter*.
- Malta kif misset ma' dawn ir-rivoluzzjonijiet?
- Kif inbidlu (jew ma nbidlux) l-ideat tal-Maltin dwar l-Għarab?

IL-BORD TAL-MATRIKOLA U TAČ-ĊERTIFIKAT TAL-EDUKAZZJONI SEKONDARJA
L-UNIVERSITÀ TA' MALTA, L-IMSIDA

L-EŻAMI TAČ-ĊERTIFIKAT TAL-MATRIKOLA
LIVELL INTERMEDJU
MEJJU 2012

SUGĠETT:	IL-MALTI
KARTA:	L-ORAL
DATA:	24 ta' Marzu 2012

Nota għall-Eżaminaturi

L-oral għandu jieħu forma ta' diskussjoni ta' **madwar għaxar minuti** bejn l-eżaminatur jew l-eżaminatriċi u l-kandidat/a li jinkludi minuta biex l-istudenti jaħsbu fuq it-tema.

Il-kandidati jingħataw tliet temi għad-diskussjoni u jagħzlu waħda minnhom quddiem l-eżaminatur jew l-eżaminatriċi biex jittkellmu dwarha. Id-diskussjoni għandha turi l-ħila tal-kandidati fil-komunikazzjoni u fl-użu ta' Malti tajjeb. F'każ li l-kandidati ma jkunux jafu x'se jaqdbu jgħidu, l-eżaminaturi għandhom jgħinuhom jesprimu ruħhom fil-firxa tal-argumenti billi jistaqsuhom xi mistoqsijiet intelligenti biex ihegguhom ikomplu jiddiskutu s-sugġett. F'dan il-proċess l-eżaminaturi għandhom joqogħdu attenti li ma jispiċċawx jittkellmu huma biss.

Bħala għajjnuna, ma' kull tema qegħdin jingħataw xi punti għad-diskussjoni. Dawn huma maħsubin bħala gwida għall-eżaminaturi biss u għalhekk l-eżaminaturi jistgħu jvarjaw kemm iridu billi jżidu u jnaqqsu kemm jogħgobhom, u jibdew minn fejn iridu.

Il-marka tal-oral hija 10% tal-marka globali.

L-eżaminaturi għandhom jibbażaw il-marka tagħhom fuq:

a. **L-Iżvilupp tal-Ħsieb u r-Relevanza Tematika** (4 marki)

- l-irbit bejn idea u oħra
- il-logika tal-ħsiebijiet
- relevanza ta' kull opinjoni b'rabta mat-tema/sugġett

b. **L-Espressjoni** (6 marki)

- l-użu ta' Malti idjomatiku
- l-użu ta' vokabularju wiesa'
- ċarezza f'li jingħad mingħajr interferenza

It-tliet karti b'tema fuq kull waħda jittqiegħdu wiċċhom 'l isfel u l-istudenti jagħzlu karta waħda. Kull darba titbiddel il-pożizzjoni tal-karti.

GHALL-EŻAMINATURI BISS

Gazzetti u Ġrajjet Kurrenti

- Kif tkun taf x'qed jigri f' Malta u barra minn Malta?
- Meta tiftaħ gazzetta jew taraha fuq l-internet xi tfittex? Għaliex?
- Tffittex il-gazzetti minhabba dak li jkun għaddej fil-pajjiż jew fid-dinja?
- Tffittex l-isport?
- Kemm taħseb li jinfluwenzawna l-gazzetti?
- Taħseb li l-gazzetti saru irrilevanti? Jew bl-internet saru iktar rilevanti?
- X'taħseb fuq il-fenomeni tal-qarrejja li jiktbu l-kummenti tagħhom wara l-artikli fil-gazzetti elettronici?
- Ġieli ktibt inti?
- Tagħti kas tal-persuna li kitbet l-artiklu li qed taqra u l-opinjoni jiet li jista' jkollha?
- Il-gazzetti u l-kotba tal-istorja: x'inhum x-xebh u x'inhuma d-differenzi bejniethom?

Iċ-Ċinema fil-gzejjer Maltin

- 62% tal-Maltin qalu li ma marrux iċ-ċinema fl-2011.
- Għaliex taħseb?
- Inti tmur iċ-ċinema? Xi tfittex f'film?
- L-esperjenza taċ-ċinema x'għandha differenti minn dik tal-films li tara d-dar? Vantaġġi u żvantaġġi.
- Film huwa xogħol tal-arti jew prodott kummerċjali ieħor li tixtrih?
- Iċ-ċinema ta' Malta marbut wisq ma' Hollywood?
- Tagħti kas tal-*Oscars*? Taħseb li dawn il-premjijiet huma sempliċiment għodda kummerċjali oħra li tbigh prodott?
- Rajt xi wieħed mill-films li għadhom kemm rebħu l-*Oscars*, fosthom *Hugo*, *The Artist*, *The Iron Lady*, *A Separation*, *The Help*, u *The Girl With the Dragon Tattoo*?
- Film li rajt u nsejtu mill-ewwel; film li baqa' msammar f'moħħok.

Id-Delitti u n-Nies

- Id-delitti li jtkellmu fuqhom in-nies.
- Għandhom dritt jtkellmu fuqhom?
- Id-diqa tal-qraba tal-vittmi.
- Id-dritt tal-privatezza tal-vittmi u l-qraba u l-ħbieb tagħhom.
- Id-dritt tal-privatezza tal-mixlijin.
- Delitti li jibqgħu jissemmew.
- In-nies li jinteressaw ruħhom fid-delitti jkunu qed jindaħlu fejn ma jesagħhomx? Jew l-interess tagħhom huwa ġenwin?
- Delitti li ma tantx jibqgħu jissemmew. Għaliex?
- Għaliex ċerti delitti diffiċli biex jissolvew?
- Importanti li ssir magħrufa l-verità jew kultant aħjar kelb rieqed ma tqajmux?

IL-BORD TAL-MATRIKOLA U TAČ-ĊERTIFIKAT TAL-EDUKAZZJONI SEKONDARJA
L-UNIVERSITÀ TA' MALTA, L-IMSIDA

L-EŻAMI TAČ-ĊERTIFIKAT TAL-MATRIKOLA
LIVELL INTERMEDJU
MEJJU 2012

SUĠĠETT:	IL-MALTI
KARTA:	L-ORAL
DATA:	26 ta' Marzu 2012

Nota għall-Eżaminaturi

L-oral għandu jieħu forma ta' diskussjoni ta' **madwar għaxar minuti** bejn l-eżaminatur jew l-eżaminatriċi u l-kandidat/a li jinkludi minuta biex l-istudenti jaħsbu fuq it-tema.

Il-kandidati jingħataw tliet temi għad-diskussjoni u jagħzlu waħda minnhom quddiem l-eżaminatur jew l-eżaminatriċi biex jirkellmu dwarha. Id-diskussjoni għandha turi l-ħila tal-kandidati fil-komunikazzjoni u fl-użu ta' Malti tajjeb. F'każ li l-kandidati ma jkunux jafu x'se jaqdbu jgħidu, l-eżaminaturi għandhom jgħinuhom jesprimu ruħhom fil-firxa tal-argumenti billi jistaqsuhom xi mistoqsijiet intelligenti biex ihegguhom ikomplu jiddiskutu s-suġġett. F'dan il-proċess l-eżaminaturi għandhom joqogħdu attenti li ma jispiċċawx jirkellmu huma biss.

Bħala għajjnuna, ma' kull tema qegħdin jingħataw xi punti għad-diskussjoni. Dawn huma maħsubin bħala gwida għall-eżaminaturi biss u għalhekk l-eżaminaturi jistgħu jvarjaw kemm iridu billi jzidu u jnaqqsu kemm jogħgobhom, u jibdew minn fejn iridu.

Il-marka tal-oral hija 10% tal-marka globali.

L-eżaminaturi għandhom jibbażaw il-marka tagħhom fuq:

a. **L-Iżvilupp tal-Ħsieb u r-Relevanza Tematika** (4 marki)

- l-irbit bejn idea u oħra
- il-logika tal-ħsibijiet
- relevanza ta' kull opinjoni b'rabta mat-tema/suġġett

b. **L-Espressjoni** (6 marki)

- l-użu ta' Malti idjomatiku
- l-użu ta' vokabularju wiesa'
- ċarezza f'li jingħad mingħajr interferenza

It-tliet karti b'tema fuq kull waħda jittqiegħdu wiċċhom 'l isfel u l-istudenti jagħzlu karta waħda. Kull darba titbiddel il-pożizzjoni tal-karti.

GHALL-EŻAMINATURI BISS

Dizastri Naturali u Dizastri Umani

- Dizastri naturali li baqgħu jissemew.
- Dizastri umani li baqgħu jissemew.
- Il-bnedmin jikkontrollaw in-natura u jharbtu l-pjan tan-natura.
- Hemm dizastri naturali li jikbru minhabba nuqqasijiet umani?
- Hemm mod kif tilqa' għad-dizastri naturali?
- F'Malta taħseb li lesti biex nilqgħu għal dižastru naturali kbir?
- F'Fukushima kien hemm dižastru naturali (it-*tsunami*) u dižastru b'xi mod ikkawżat mill-bnedmin (fl-impjant nukleari).
- Kif tista' tevitahom dawn iż-żewġ tipi ta' dižastri?
- Bini kontra ċ-ċaqliq tat-terrimoti.
- Id-dižastru li gġib magħha l-gwerra kkawżata mill-bnedmin.
- Taħseb li għad jasal żmien meta l-bnedmin jaħkmu l-forzi qerrieda tan-natura?

Mużewijiet u siti storiċi

- 69% tal-Maltin u l-Għawdxin qalu li fl-2011 ma żarux mużew jew sit storiku.
- Malta u Għawdex qishom mużew, kullimkien hemm x'tara.
- B'danakollu, hafna Maltin u Għawdxin donnhom m'għandhomx grazzja mal-mużewijiet.
- Ghaliex? Minhabba l-mod kif inhuma pprezentati l-oġġetti esibiti?
- Minhabba l-hin? Minhabba l-prijoritajiet tan-nies? Minhabba l-ħlas?
- Taħseb li l-Maltin għandhom iħallsu biex jidhlu f' mużew?
- Jekk ikunu b'xejn għall-familji, taħseb li jżuru iżjed il-mużewijiet u s-siti storiċi?
- Mużew iktar ħaj: kieku inti kif tagħmlu?
- Kif tqanqal il-kurżità tal-viżitaturi?

Is-Safar Avventura, imma Periklu wkoll

- Incidenti fl-aħbarijiet marbutin mas-safar u l-vaganzi.
- Tibża' mis-safar, mill-ajruplan, mill-baħar?
- Is-safar iktar periklu mill-ħajja normali ta' kuljum?
- Taħseb li l-incidenti ta' dan l-aħħar fuq żewġ *cruise liners* b'passiġġieri Ewropej se jaffettwaw il-popolarità tal-btajjel fuq il-baħar?
- Il-biża' minn dak li ma tafx.
- L-avventura li tiskopri pajjiżi oħrajn, nies differenti minnek u fl-istess hin bhalek.
- Liema pajjiżi tixtieq iżżur? Ghaliex?
- Fil-Mediterran? Fl-Ewropa? Lil hinn?
- X'tistenna li se ssib?
- Xi thobb tagħmel meta tkun imsiefer?

IM22o1k.12m

**IL-BORD TAL-MATRIKOLA U TAČ-ĊERTIFIKAT TAL-EDUKAZZJONI SEKONDARJA
L-UNIVERSITÀ TA' MALTA, L-IMSIDA**

**L-EŻAMI TAČ-ĊERTIFIKAT TAL-MATRIKOLA
LIVELL INTERMEDJU
MEJJU 2012**

SUĠĠETT:	IL-MALTI
KARTA:	L-ORAL
DATA:	23 ta' Marzu 2012
HIN:	10 minuti

GHALL-KANDIDAT/A

Suġġett għad-diskussjoni:

**IL-KTIEB ELETTRONIKU
U L-QARI MINN FUQ IL-KOMPJUTER**

IM22o1k.12m

**IL-BORD TAL-MATRIKOLA U TAČ-ĊERTIFIKAT TAL-EDUKAZZJONI SEKONDARJA
L-UNIVERSITÀ TA' MALTA, L-IMSIDA**

**L-EŻAMI TAČ-ĊERTIFIKAT TAL-MATRIKOLA
LIVELL INTERMEDJU
MEJJU 2012**

SUĠĠETT:	IL-MALTI
KARTA:	L-ORAL
DATA:	23 ta' Marzu 2012
HIN:	10 minuti

GHALL-KANDIDAT/A

Suġġett għad-diskussjoni:

KLIEB FL-AĦBARIJET

IM22o1k.12m

**IL-BORD TAL-MATRIKOLA U TAČ-ĊERTIFIKAT TAL-EDUKAZZJONI SEKONDARJA
L-UNIVERSITÀ TA' MALTA, L-IMSIDA**

**L-EŻAMI TAČ-ĊERTIFIKAT TAL-MATRIKOLA
LIVELL INTERMEDJU
MEJJU 2012**

SUĠĠETT:	IL-MALTI
KARTA:	L-ORAL
DATA:	23 ta' Marzu 2012
HIN:	10 minuti

GHALL-KANDIDAT/A

Suġġett għad-diskussjoni:

IR-RIVOLUZZJONIJIET FIL-PAJJIŻI GħARAB

IM22o2k.12m

**IL-BORD TAL-MATRIKOLA U TAČ-ĊERTIFIKAT TAL-EDUKAZZJONI SEKONDARJA
L-UNIVERSITÀ TA' MALTA, L-IMSIDA**

**L-EŻAMI TAČ-ĊERTIFIKAT TAL-MATRIKOLA
LIVELL INTERMEDJU
MEJJU 2012**

SUĠĠETT:	IL-MALTI
KARTA:	L-ORAL
DATA:	24 ta' Marzu 2012
HIN:	10 minuti

GHALL-UŻU TAL-KANDIDAT/A

Suġġett għad-diskussjoni:

GAZZETTI U ĠRAJJET KURRENTI

IM22o2k.12m

**IL-BORD TAL-MATRIKOLA U TAČ-ĊERTIFIKAT TAL-EDUKAZZJONI SEKONDARJA
L-UNIVERSITÀ TA' MALTA, L-IMSIDA**

**L-EŻAMI TAČ-ĊERTIFIKAT TAL-MATRIKOLA
LIVELL INTERMEDJU
MEJJU 2012**

SUĠĠETT:	IL-MALTI
KARTA:	L-ORAL
DATA:	24 ta' Marzu 2012
HIN:	10 minuti

GHALL-UŻU TAL-KANDIDAT/A

Suġġett għad-diskussjoni:

IČ-ĊINEMA FIL-GŻEJER MALTIN

IM22o2k.12m

**IL-BORD TAL-MATRIKOLA U TAČ-ĊERTIFIKAT TAL-EDUKAZZJONI SEKONDARJA
L-UNIVERSITÀ TA' MALTA, L-IMSIDA**

**L-EŻAMI TAČ-ĊERTIFIKAT TAL-MATRIKOLA
LIVELL INTERMEDJU
MEJJU 2012**

SUĠĠETT:	IL-MALTI
KARTA:	L-ORAL
DATA:	24 ta' Marzu 2012
HIN:	10 minuti

GHALL-UŻU TAL-KANDIDAT/A

Suġġett għad-diskussjoni:

ID-DELITTI U N-NIES

IM22o3k.12m

**IL-BORD TAL-MATRIKOLA U TAČ-ĊERTIFIKAT TAL-EDUKAZZJONI SEKONDARJA
L-UNIVERSITÀ TA' MALTA, L-IMSIDA**

**L-EŻAMI TAČ-ĊERTIFIKAT TAL-MATRIKOLA
LIVELL INTERMEDJU
MEJJU 2012**

SUĠĠETT:	IL-MALTI
KARTA:	L-ORAL
DATA:	26 ta' Marzu 2012
HIN:	10 minuti

GHALL-UŻU TAL-KANDIDAT/A

Suġġett għad-diskussjoni:

DIŻASTRI NATURALI U DIŻASTRI UMANI

IM22o3k.12m

**IL-BORD TAL-MATRIKOLA U TAČ-ĊERTIFIKAT TAL-EDUKAZZJONI SEKONDARJA
L-UNIVERSITÀ TA' MALTA, L-IMSIDA**

**L-EŻAMI TAČ-ĊERTIFIKAT TAL-MATRIKOLA
LIVELL INTERMEDJU
MEJJU 2012**

SUĠĠETT:	IL-MALTI
KARTA:	L-ORAL
DATA:	26 ta' Marzu 2012
HIN:	10 minuti

GHALL-UŻU TAL-KANDIDAT/A

Suġġett ghad-diskussjoni:

MUŻEWIJET U SITI STORIČI

IM22o3k.12m

**IL-BORD TAL-MATRIKOLA U TAČ-ĊERTIFIKAT TAL-EDUKAZZJONI SEKONDARJA
L-UNIVERSITÀ TA' MALTA, L-IMSIDA**

**L-EŻAMI TAČ-ĊERTIFIKAT TAL-MATRIKOLA
LIVELL INTERMEDJU
MEJJU 2012**

SUĠĠETT:	IL-MALTI
KARTA:	L-ORAL
DATA:	26 ta' Marzu 2012
HIN:	10 minuti

GHALL-UŻU TAL-KANDIDAT/A

Suġġett ghad-diskussjoni:

IS-SAFAR AVVENTURA, IMMA PERIKLU WKOLL

IL-BORD TAL-MATRIKOLA U TAČ-ĊERTIFIKAT TAL-EDUKAZZJONI SEKONDARJA
UNIVERSITÀ TA' MALTA, L-IMSIDA
L-EŻAMI TAČ-ĊERTIFIKAT TAL-MATRIKOLA
LIVELL INTERMEDJU
MEJJU 2012

SUĠĠETT: IL-MALTI
DATA: 14 ta' Mejju 2012
HIN: mill-4.00 p.m. sas-7.00 p.m.

Ikteb b'Malti tajjeb. L-iżbalji fl-idjoma, fis-sintassi u fl-ortografija jnaqqsu hafna l-marki. Wieġeb it-taqsimiet kollha.

TAQSIMA A: KOMPONIMENT ĠENERALI

Aghżel suġġett **wiehed** u ikteb komponent ta' bejn 450 u 500 kelma dwaru.

30 marka

1. Kif issalva hbiberija.
2. L-inkwiet iqawwik.
3. Qattiela.
4. Il-gwerra kontra d-droga.
5. Il-lejl igib il-mistrieħ. Imma mhux għal kulhadd.
6. Qabel operazzjoni.

TAQSIMA B: KOMPONIMENT FUQ IL-LINGWISTIKA

Wieġeb mistoqsija **wahda** biss. Importanti li ssahhaħ l-argumenti tiegħek bl-eżempji.

20 marka

1. Il-vokabularju ta' Isien ħaj, bħalma huwa l-Malti, jgħaddi minn proċess kontinwu ta' tibdil. Waqt li ċertu kliem ma jibqax jintuża u jgħib, jidhol kliem ġdid li jkun meħtieġ biex lingwa tibqa' tiżviluppa.
2. It-tiswir morfologiku jinvolve proċessi bħad-derivazzjoni (l-affissi), il-kliem kompost, it-tqarwiż, il-formazzjoni warranija, il-*blending*, u l-akronimi. Analizza mill-inqas erbgħa minn dawn il-proċessi fid-dawl tal-morfologija tal-Malti.
3. Ninu Cremona jgħid li l-ilsien Malti nistgħu nqabbluh ma' bini qadim li minn seklu għal ieħor u minn saltna għal oħra tbiddel, issewwa u żżewwaq skont il-bixra tad-disinn u tat-tnaqqix taż-żminijiet. Fid-dawl ta' dak li jgħid Cremona, iddeskrivi kif l-elementi lingwistiċi ta' nisel differenti jithalltu fil-Malti.

aqleb

**TAQSIMA Ċ: KOMPONIMENT FUQ IL-LETTERATURA
IL-POEZIJA**

Wiegeb mistoqsija **wahda** b'referenza għax-xoghlijiet tal-poeti tas-seklu għoxrin li studjajt.

20 marka

1. Il-poeti Maltin jagħtu l-viżjoni tagħhom tal-istorja qadima u reċenti tal-Maltin. X'inhuma l-elementi li jagħfsu fuqhom l-aktar fil-poeziji tagħhom?
2. Hafna drabi l-poeti Maltin jaraw firda bejn il-pajsagġ naturali u d-dinja tal-bnedmin. Xi jwassal għal din il-firda? Il-poeti fejn ipogġu lilhom infushom?

**TAQSIMA D: KOMPONIMENT FUQ IL-LETTERATURA
IN-NARRATTIVA / ID-DRAMA**

Wiegeb mistoqsija **wahda**. Importanti li ssahħaħ l-argumenti tieghek bl-eżempji.

20 marka

1. Fid-dramm ta' Francis Ebejer *Menz*, iż-żewġ nisa Tereza u Ludilla B. huma tista' tgħid karattri opposti, iżda t-tnejn iħallu impatt kbir fuq il-karattru prinċipali tad-dramm. Iddiskuti.
2. L-azzjoni fid-dramm *Menz* isseħħ f'“Belt tkun fejn tkun, iżda, ma jistax jonqos – f'din id-dinja.” Hija belt bla isem u bla pajjiż. Madankollu, f'ċerti aspetti ta' dan ix-xogħol Francis Ebejer jagħti l-impressjoni li qed jikkummenta dwar Malta. Taqbel?
3. Skont Oliver Friggieri, fir-rumanz *Leli ta' Haż-Żgħir* “Ellul Mercer jishaq fuq tliet problemi li lkoll flimkien jistgħu jitqiesu bħala tliet friegħi tal-problema tal-ħażen: il-ħażen reliġjuż, il-ħażen soċjali u l-ħażen fiżiku.” Ikteb dwar dawn it-tliet tipi ta' ħażen fir-rumanz.
4. Fir-rumanz *Leli ta' Haż-Żgħir* ta' Ġużè Ellul Mercer hemm għadd ta' karattri u stejjer sekondarji li jsahħu n-nisġa ċentrali tar-rumanz. Ikteb dwar il-karattri tal-aħwa u tal-missirijiet u dwar il-ġrajjet li fihom jidhru l-aktar.